

Απόφαση 4671/2005

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών (Τακτική Διαδικασία)

Δικαστής: Δ. Μακός

Δικηγόροι: Ι. Κοντούλας – Α. Τσίκα, Γ. Παλάζης

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν.3632/1928 χρηματιστηριακές συναλλαγές είναι οι δικαιοπραξίες, οι οποίες συνάπτονται χρηματιστηριακώς και έχουν αντικείμενο χρηματιστηριακά πράγματα. Στα χρηματιστηριακά πράγματα, τα οποία περιοριστικά αναφέρονται στο άρθρο 17 παρ. 1 του Ν.3632/1928, περιλαμβάνονται και οι μετοχές και οι ομολογίες ελληνικών ανώνυμων εταιρειών, που έχουν καταβεβλημένο κεφάλαιο, το ύψος του οποίου ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου. Στο άρθρο του ίδιου νόμου καθορίζονται αποκλειστικά οι χρηματιστηριακές συναλλαγές. Ειδικά, με τη διάταξη του άρθρου αυτού «χρηματιστηριακαί συναλλαγαί είναι μόνον α) η αγορά και πώλησις τοις μετρητοίς, β) η αγορά και πώλησις επί προθεσμία, γ) η αγορά και πώλησις, επί δώρω ή διπλασιασμού, δ) η σύμβασις μεταφοράς, ε) πάσα εν γένει παρεπόμενη δικαιοπραξία σχετιζόμενη προς την ενέργειαν και την εκτέλεσιν των άνω πράξεων.» Ήδη κατά το άρθρο 20 παρ.1 του Ν. 1806/1988 «Τροποποίηση της νομοθεσίας για τα Χρηματιστήρια Αξιών και άλλες διατάξεις» «Χρηματιστηριακές συναλλαγές κατά την έννοια του νόμου αυτού είναι μόνο: α) η πώληση τοις μετρητοίς, η οποία καταρτίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από την κείμενη νομοθεσία για τα χρηματιστήρια αξιών, β) η πώληση με ειδικές συμφωνίες, όπως ενδεικτικά, η παράδοση των αξιών μετά την πάροδο ορισμένης προθεσμίας, το δικαίωμα εξώνησης και το δικαίωμα υπαναχώρησης ολικώς ή μερικώς με ή χωρίς ανταλλάγματα...και γ) κάθε δικαιοπραξία συναφής με τη διενέργεια και την εκτέλεση των παραπάνω συμβάσεων» Στον όρο «πώλησης» του άρθρου αυτού νοείται και η αγορά, καθόσον ο νομοθέτης ακολουθεί πλέον την ορολογία του Αστικού Κώδικα (Τσιμπανούλη, Οι επενδυτικές υπηρεσίες στο Ελληνικό και Κοινοτικό Δίκαιο, Εκδ 1980, σελ. 55, σημ.820. Από τις παραπάνω διατάξεις συνάγεται, ότι η χρηματιστηριακή συναλλαγή είναι η αγορά και η πώληση, καθώς

και κάθε παρεπόμενη ή συναφής δικαιοπραξία, η οποία σχετίζεται με την ενέργεια και την εκτέλεση χρηματιστηριακών πράξεων. Στην τελευταία αυτή κατηγορία των χρηματιστηριακών συναλλαγών του άρθρου 20 παρ 1 εδ. Γ΄ του Ν. 1806/1988, δηλαδή των συναφών με τη διενέργεια και την εκτέλεση κυρίων χρηματιστηριακών συμβάσεων, δικαιοπραξιών ή των παρεπόμενων των χρηματιστηριακών συμβάσεων δικαιοπραξιών, υπάγεται και η σύμβαση παραγγελίας χρηματιστηριακής αγοραπωλησίας, η οποία έχει ως αντικείμενο αφενός την ανάληψη από χρηματιστή της υποχρέωσης να εκτελέσει με την κατάρτιση κυρίας χρηματιστηριακής σύμβασης την παραγγελία (εντολή) του πελάτη για αγορά ή πώληση χρεογράφων και αφετέρου την ανάληψη από πελάτη της υποχρέωσης να καταβάλει στον χρηματιστή την αμοιβή (προμήθεια) για τη διεκπεραίωση της χρηματιστηριακής συναλλαγής. (ΕΑ 1481/2005, ΕΑ 6244/2004, Εθες 2855/2004, αδημ., ΕΑ 219/2004, 2679/2003, ΕεμπΔ ΝΕ, 360 και 374 αντίστοιχα, Δ. Τσιμπανούλη «Οι Επενδυτικές Υπηρεσίες στο Ελληνικό και Κοινοτικό Δίκαιο», σελ 55). Εξάλλου, κατά το άρθρο 15 παρ.6 του Ν. 3632/1928, κάθε αξίωση που πηγάζει από χρηματιστηριακή συναλλαγή παραγράφεται μετά πάροδο έτους, κατά το οποίο έχει συναφθεί η συναλλαγή. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων και τη γενικότητα της διατύπωσης της τελευταίας πιο πάνω διάταξης του άρθρου 15 παρ. 6, η οποία δεν κάνει διάκριση μεταξύ κυρίας και παρεπόμενης χρηματιστηριακής συναλλαγής, αλλά, αναφέρεται γενικά σε χρηματιστηριακή συναλλαγή («...πάσα αξιώσεις πηγάζουσα εκ χρηματιστηριακής συναλλαγής ...»), συνάγεται ότι η ως άνω ετήσια παραγραφή ισχύει τόσο για τις αξιώσεις που απορρέουν από χρηματιστηριακές εντός του χρηματιστηρίου και μεταξύ των μελών αυτού (κύριες χρηματιστηριακές συμβάσεις), όσο και για τις παρεπόμενες ή συναφείς χρηματιστηριακές συμβάσεις, στις οποίες υπάγεται, όπως ειπώθηκε και η σύμβαση χρηματιστηριακής παραγγελίας, η οποία συνάπτεται μεταξύ του μέλους του χρηματιστηρίου και του εντολές (πελάτη-επενδυτή). Και τούτο, διότι, όπως εκτέθηκε, ο νόμος κάνει μνεία για κάθε αξίωση από χρηματιστηριακή συναλλαγή, χωρίς να διακρίνει τις αξιώσεις που πηγάζουν από κύριες ή παρεπόμενες – συναφείς χρηματιστηριακές συναλλαγές (ΕΑ. 6244/3004, Εθες. 2855/2000, ΕΑ.8418/2003 ο.π) Επομένως, η άποψη ότι η διάταξη του

άρθρου 15 παρ 6 του Ν 3632/1928, αφορά μόνο αξιώσεις από κύριες χρηματιστηριακές συμβάσεις δηλαδή από αυτές που συνάπτονται εντός του χρηματιστηρίου και μεταξύ των μελών αυτού και όχι από παρεπόμενες – συναφείς χρηματιστηριακές συμβάσεις, όπως είναι αυτή της χρηματιστηριακής παραγγελίας, στην οποία συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εντολής, με συνέπεια να υπάγονται οι εν λόγω αξιώσεις στις γενικές διατάξεις του άρθρου 249 επ. ΑΚ περί εικοσαετούς παραγραφής, δεν βρίσκει έρεισμα στις ως άνω διατάξεις και ειδικότερα την διάταξη του άρθρου 15 παρ. 6 του Ν. 3632/1928, η οποία δεν υποστηρίζει τη διάκριση αυτή, πράγμα το οποίο εάν ήθελε ο νομοθέτης θα το όριζε ρητά. Αντίθετα, η άποψη ότι η παραγραφή των αξιώσεων που πηγάζουν από σύμβαση χρηματιστηριακής παραγγελίας υπάγεται στην ως άνω διάταξη του άρθρου 15 παρ. 6 του ισχύοντα και μη καταργηθέντος με τον ΕισΝΑΚ, Ν 3632/1928, ενισχύεται και από τα εξής: 1) Η εκτέλεση της χρηματιστηριακής παραγγελίας από το χρηματιστή γίνεται σύμφωνα με ειδικούς όρους και κανόνες του χρηματιστηριακού δικαίου (αρθρ, 2Ν. 3632/1928, 27 Ν 1806/1988, 59 Ν.2533/1997, ΑΥΕθνΟικον 6208/β 508/17.5.1989 και 23832/β 451/29.5.1992) από το οποίο και καθορίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των αντισυμβαλλομένων χρηματιστών και εντολέων ιδιωτών και μόνο σε ότι δεν ρυθμίζεται από αυτό εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του ΑΚ, 2) Καμία διάταξη νεότερου νομοθετήματος για το χρηματιστήριο δεν ορίζει ότι η ως άνω ετήσια παραγραφή εφαρμόζεται μόνο στις κύριες χρηματιστηριακές συμβάσεις και όχι και στις παρεπόμενες συναφείς, 3) Η εν λόγω ετήσια παραγραφή προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου και ως εκ τούτου έχει εφαρμογή έναντι της γενικής παραγραφής των διατάξεων του ΑΚ (άρθρα 249 επ., 4) Με τους άνω χρηματιστηριακούς νόμους θεσμοθετείται η ταχύτατη εκκαθάριση των χρηματιστηριακών συναλλαγών, αφού από 20.12.1996 και εφεξής, η παράδοση των μετοχών και η πληρωμή του τιμήματος πρέπει να γίνονται μέσα σε τρεις ημέρες, η συντομότερη δε αυτή προθεσμία για την εκτέλεση της χρηματιστηριακής συναλλαγής επεκτάθηκε και στην περίπτωση της συμβάσεως παραγγελίας χρηματιστηριακής αγοραπωλησίας (μεταξύ του εντολέα πελάτη και του χρηματιστή) με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ 1 του Ν. 2843/2000. Επομένως,

ο δικαιολογητικός λόγος της ως άνω διάταξης για ταχύτατη εκκαθάριση της χρηματιστηριακής συναλλαγής εναρμονίζεται με τη θέσπιση της σύντομης (ετήσιας) παραγραφής και για την αξίωση που πηγάζει από σύμβαση παραγγελίας χρηματιστηριακής αγοραπωλησίας. Περαιτέρω, κάθε χρηματιστηριακή συναλλαγή είναι αυτοτελής και προσμετράτε χωριστά το χρεωστικό υπόλοιπο. Η τήρηση λογαριασμού, που απεικονίζει, κατά τους κανόνες της λογιστικής, τις εκατέρωθεν τμηματικές παροχές, από τις οποίες οι παροχές του ενός αποτελούν καταβολές απέναντι στις εκ των παροχών του άλλου δημιουργούμενες απαιτήσεις, εξαιτίας της μη άμεσης τακτοποίησης των δοσοληψιών τους, δεν αποτελεί αλληλόχρεο λογαριασμό, αλλά έχει χαρακτήρα απλού δοσοληπτικού λογαριασμού, Εθες 488/1996 ΕτρΑξΧρ 1996,394, ΕΦΑΘ 10028/1987 ΕλΔ 1989,101). Τέλος, από τη διάταξη του άρθρου 260 ΖΑΚ, η οποία εφαρμόζεται και στις αξιώσεις που πηγάζουν από ειδικούς νόμους και με την οποία ορίζεται ότι «η παραγραφή διακόπτεται όταν ο υπόχρεος αναγνωρίσει την αξίωση με οποιαδήποτε τρόπο», συνάγεται, ενόψει της ευρύτητας της διατυπώσεώς της ότι αρκεί για τη διακοπή της παραγραφής οποιαδήποτε συμπεριφορά ή ενέργεια του οφειλέτη έναντι του δανειστή από την οποία να προκύπτει σαφώς, ότι αυτός, γνωρίζοντας την κατ'αυτού αξίωση του δικλαιούχου, θεωρεί ότι αυτή υφίσταται κατά το χρόνο της συμπεριφοράς, σε τρόπο ώστε να μην είναι αναγκαία η έγερση της σχετικής αγωγής, χωρίς να είναι απαραίτητο η τοιαύτη συμπεριφορά ή ενέργεια του οφειλέτη να έχει δικαιοπρακτικό χαρακτήρα ή να γίνεται με σκοπό αναλήψεως υποχρεώσεως ή να γίνει αποδεκτή το δανειστή. Ενέργειες που συνιστούν αναγνώριση είναι η πληρωμή τόκων, η παροχή ασφαλείας της αξιώσεως, η μερική καταβολή και η μερική προσφορά του χρέους (ΑΠ. 68/2001, ΕλλΔνη 42, 727. απ 1206/2001, ΕλΔνη 43, 157. ΕΠειρ. 1297/1987, ΕΝαυτΔ 19,82) (βλ. περί όλων των ανωτέρω ΕΑ 5922/05 αδημ., αντιθ.Πλην άλλων ΕΑ 4895/05 αδημ.).

Περαιτέρω, με βάση τα λεπτομερώς αναφερόμενα στην ένδικη αγωγή πραγματικά περιστατικά, η ενάγουσα προβάλλει κατά της εναγόμενης αξίωση, που πηγάζει από χρηματιστηριακές (χρηματιστηριακές παραγγελίες), οι οποίες, κατά τα εκτιθέμενα στην αγωγή, έλαβαν χώρα κατά το χρονικό διάστημα από 14.9.1999 έως και 28.6.2000 είχαν δε σε βάρος της εναγομένης χρεωστικό υπόλοιπο ποσού

14.101,13 € και ζητά, όπως το αίτημα της αγωγής παραδεκτά περιορίστηκε από καταψηφιστικό σε αναγνωριστικό με το δικόγραφο των προτάσεων της, να αναγνωρισθεί ότι η εναγόμενη της οφείλει το εν λόγω ποσό από 28.6.2000, άλλως από 23.9.2002, άλλως από την επίδοση της αγωγής. Με το ως άνω περιεχόμενο η αγωγή παραδεκτά εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου τούτου κατά την τακτική διαδικασία (ΚΠολΔ 14 παρ.2, 42,208 επ.), είναι δε νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 361,341,345,346,713 επ. ΑΚ, 176 ΚΠολΔ, 90 ΕμπΝ και σε αυτές που αναφέρονται ανωτέρω στη μείζονα πρόταση. Η αγωγική, όμως, αξίωση έχει προκύψει στην ως άνω στη μείζονα πρόταση αναφερόμενη ετήσια παραγραφή, σύμφωνα και με την προβαλλόμενη από την εναγόμενη σχετική ένσταση. Και τούτο διότι από την 28.6.2000 οπότε έλαβε χώρα η τελευταία χρηματιστηριακή συναλλαγή και μέχρι την 13.9.2002 οπότε η εναγόμενη οχλήθηκε για πρώτη φορά γραπτώς από την ενάγουσα με την από ίδια ημερομηνία επιστολή, (βλ.την προσκομιζόμενη από την ενάγουσα σε φωτοαντίγραφο εν λόγω επιστολή) σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπό κρίση αγωγή, παρήλθε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους. Επομένως, δεκτής γενομένης της ως άνω ένστασης, η υπό κρίση αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη, να συμψηφισθεί δε η δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων, λόγω του ιδιαιτέρως δυσχερούς της ερμηνείας των ως άνω εφαρμοσθέντων κανόνων δικαίου (ΚΠολΔ 179), κατά τα ειδικότερα στο διατακτικό οριζόμενα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδίκων.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την αγωγή.